

VABARIIGI VALITSUS
MÄÄRUS

Naistevastase vägivalla ja perevägivalla tõkestamist, ennetamist ja koolitusi koordineerivad asutused ja ohvrite suunamismehhanism

Määrus kehtestatakse ohvriabiseaduse § 14 lõike 3² alusel.

1. peatükk
Üldsätted

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse:

- 1) naistevastase vägivalla ja perevägivalla ohvrite abistamise suunamismehhanism (suunamismehhanism);
- 2) naistevastase vägivalla ja perevägivalla tõkestamist, ennetamist ja koolitusi koordineerivad asutused ja nende ülesanded;
- 3) ennetuse ja koolituse põhimõtted.

2. peatükk
Suunamismehhanism

§ 2. Suunamismehhanismi mõiste ja eesmärk

- (1) Suunamismehhanism on koostööraamistik, mille kaudu riik täidab oma kohustust kaitsta ja edendada naistevastase vägivalla ja perevägivalla ohvrite inimõigusi.
- (2) Suunamismehhanismi tegevuse eesmärk on märgata naistevastase vägivalla ja perevägivalla ohvreid, neid abistada, neile tõhusat tuge pakkuda ning neid suunata vajalike teenusteni.

§ 3. Suunamismehhanismi sisu

Suunamismehhanism sisaldab põhimõtteid, mille kaudu toimub naistevastase vägivalla ja perevägivalla ohvrite märkamine ja neile abi pakkumine riigiasutustes, kohaliku omavalitsuse asutustes, eraettevõtetes ja mittetulundusühingutes, kes oma tegevuse raames puutuvad kokku naistevastase vägivalla ja perevägivalla ohvrite või toimepanijatega või kes tegelevad selle valdkonna ennetuse või koolitusega.

§ 4. Suunamismehhanismi koostööraamistik ja nõuded ohvrite kaitsmisele

- (1) Suunamismehhanismi abil korraldatakse naistevastase vägivalla ja perevägivalla ohvrite märkamise ja abistamise teekond. Ohvrite kaitsmisega puutuvad kõige enam kokku Politsei- ja Piirivalveamet, Sotsiaalkindlustusamet, prokuratuur, kohaliku omavalitsuse asutused, ja kodanikuühiskonna esindajad.
- (2) Suunamismehhanism sätestab suunised ohvrite märkamiseks ja ohvrite abistamise miinimumstandardi, et tagada ohvrite õigeaegne ja vajaduspõhine kaitse.
- (3) Suunamismehhanism määrab asutuste vahelise koostöö tegemise reeglistiku ohvrite abistamisel.
- (4) Suunamismehhanism seab ohvritega tegelemisele ajalise raami ning määrab ohvrite märkamise ja abistamisega tegelevatele ametkondadele selge rolli ja vastutuse, koostöötoimingute järjestuse ja suhtluse korra.
- (5) Täpsed nõuded Politsei- ja Piirivalveametile, Sotsiaalkindlustusametile, ja prokuratuurile ohvrite märkamiseks ja nendega töötamiseks, nende suunamiseks vajalike teenusteni ja neile toe ning abi pakkumiseks tulenevad seadustest, valdkonna eest vastutavate ministrite määrustest või asjaomaste asutuste juhtide käskkirjadest.

3. peatükk

Koordineerivad asutused

§ 5. Koordineerivad asutused ja nende ülesanded

Naistevastase vägivalla ja perevägivalla tõkestamist, ennetamist ja koolitusi oma pädevuse piires koordineerivad asutused ja nende vastutusvaldkonnad on:

- 1) Justiits- ja Digiministeerium- ennetuse ja koolituste korraldamine, statistika kogumine, õigusloome;
- 2) Sotsiaalministeerium- ennetuse ja koolituste korraldamine, statistika kogumine, ohvriabi-, tervishoiu- ja lastekaitse valdkonna koordineerimine;
- 3) Siseministeerium- ennetuse ja koolituste korraldamine, statistika kogumine, korrakaitseasutuste töö koordineerimine;
- 4) Haridus- ja Teadusministeerium- ennetuse ja koolituste korraldamine, statistika kogumine ja haridusvaldkonna koordineerimine;
- 5) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium- ennetuse ja koolituste korraldamine, statistika kogumine ja võrdõiguslikkuse valdkonna koordineerimine.

§ 6. Koordineerivate asutuste koostöö

- 1) Koordineerivad asutused teevad omavahel koostööd ja võivad selleks luua ajutisi või püsivaid koostöövõrgustikke.
- 2) Koordineerivad asutused kaasavad naistevastase vägivalla ja perevägivalla tõkestamisse, ennetamise ja koolituste läbiviimisesse oma valitsemisala asutusi, teisi riigiasutusi, kohaliku omavalitsuse asutusi ja kodanikuühiskonna esindajaid.
- 3) Koordineerivad asutused töötavad välja ise või koostöövõrgustikes tegevuskava naistevastase vägivalla ja perevägivalla tõkestamiseks ning teisi poliitikakujundamise soovitusi ja rakendavad neid oma pädevuse piires.

4. peatükk

Naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetus ja koolitus

§ 7. Naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetus ja koolitus

- (1) Käesoleva määruse paragrahvis 5 nimetatud asutused tagavad naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetuse oma valdkonna piires teadlikkuse ja pädevuse tõstmise ja hoiakute kujundamise kaudu, arvestades naistevastase vägivalla erinevaid vorme ja perevägivalla eripära. Ennetuses pööratakse eraldi tähelepanu laste kaitsmisele ja lapse õiguste tagamisele.
- (2) Käesoleva määruse paragrahvis § 5 nimetatud asutused tagavad naistevastase vägivalla ja perevägivalla valdkonna koolitused, mille eesmärk on tõsta ohvritega kokkupuutuvate asutuste ja organisatsioonide töötajate pädevust, et ennetada naistevastast ja perevägivalda, hoida ära ohvriks langemist, samuti ohvreid märgata, abistada, toetada ja kaitsta. Koolitusprogrammide koostamisel pööratakse erilist tähelepanu lapse õiguste tagamisele.
- (3) Naistevastase vägivalla ja perevägivalla teemalisi koolitusi korraldatakse ohvritega kokkupuutuvate asutuste töötajatele, sealhulgas menetlejatele ja teistele õiguskaitseasutuste töötajatele, abi- ja tugiteenuste osutajatele, ohvriabitöötajatele, haridustöötajatele, sotsiaalteenuste osutajatele, tervishoiutöötajatele ja teistele valdkonnas tegutsevatele organisatsioonidele ja kodanikuühendustele.

Sotsiaalkaitseministri määruste muutmine

Määrus kehtestatakse ohvriabi seaduse § 32 lõike 3 ning sotsiaalhoolekande seaduse § 141 lõike 2 alusel.

§ 1. Sotsiaalkaitseministri 23. märtsi 2023. a määruse nr 16 „Traumast taastumist toetava vaimse tervise abi taotlus ja dokumendid“ muutmine

Sotsiaalkaitseministri 23. märtsi 2023. a määruse nr 16 „Traumast taastumist toetava vaimse tervise abi taotlus ja dokumendid“ pealkirjas ja §-s 1 asendatakse sõnad „traumast taastumist toetava vaimse tervise abi“ sõnadega „psühholoogilise abi“.

§ 2. Sotsiaalkaitseministri 27. detsembri 2017. a määruse nr 72 „Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri põhimäärus“ muutmine

Sotsiaalkaitseministri 27. detsembri 2017. a määruse nr 72 „Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri põhimäärus“ § 17 lõiget 4 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:
„3) ohvriabi seaduse § 14 lõikes 6 nimetatud ülesande täitmiseks.“.

§ 3. Määruse jõustumine

Määrus jõustub...